

Bijzondere dieren

Tijdens deze les gaan de leerlingen ervaren dat er hele bijzondere dieren op deze wereld leven. Ze komen erachter dat ook deze dieren te maken hebben met vervuiling van hun leefomgeving. Ook leren ze zelf op een veilige manier informatie te verzamelen en met elkaar te vergelijken. De les heeft zowel doe- als praatopdrachten en een creatieve verwerking die aansluit op een maatschappelijk probleem. De les is daardoor afwisselend, interactief en geeft bewustwording. Totale duur: minimaal 1 uur.

VERBINDING MET BEROEPEN EN DE ARBEIDSMARKT

Medewerkers van onder andere plasticsoupfoundation.org zetten de skills uit deze les in om onderzoek te doen, mensen bewust te maken en oplossingen en plannen te bedenken en uit te voeren rondom het probleem van de plastic soep (milieuvervuiling). Dit wordt onder andere gesteund en gefinancierd door de Nationale Postcode Loterij. Betrokken partijen zijn plasticsoupfoundation.org, Greenpeace en het Wereld Natuur Fonds.

ETHIEK EN TECHNOLOGIE

In deze les staat het volgende ethische vraagstuk centraal: 'Is plastic soep schadelijk voor de wereld?'

LESOPBOUW

- **Introductie:** Gekke, bijzondere dieren op de wereld. (5 min.)
- **Verdieping:** Veilig op zoek binnen verschillende bronnen naar gekke dieren en een vergelijkingsdiagram maken van de gevonden dieren. (+/- 30 min.)
- **Doen:** Leerlingen leren over plastic soep en recyclen en maken een ontwerp van een eigen gekkier. (20 min.) Van kosteloos materiaal een eigen dier knutselen aan de hand van het ontwerp, dit kan tevens als handvaardigheidsles of (zelfstandige) verwerkingsopdracht worden ingezet. (60 min.)
- **Afronding:** Terugblikken op de les (5 min.) en het maken van een (digitale) tentoonstelling (optioneel).

VOORBEREIDING & BENODIGDHEDEN

Van tevoren kun je een aantal dingen doen:

- Lees de handleiding en lesbrieven.
- Digibord met internetverbinding: klik door de slides voor op het digibord.
- Print de bijlagen en de lesbrieven.
- Verzamel kosteloos knutselmateriaal, zoals wc-rolletjes, lege (schone) flesjes en blikjes, kurken, etc.
- Ter voorbereiding kun je eventueel gebruikmaken van het lespakket '[Find it](#)', hierin leren leerlingen wat goede zoekwoorden en bronnen zijn om informatie te zoeken.
- Gebruik eventueel het boek 'Superjuffie in de soep' van Janneke Schotveld.

DOEL VAN DE LES

Domein curriculum 2021	Leerdoelen digitale vaardigheden	Kerdoel vak	21st century skills
1 Data & informatie DG1.1 Van data naar informatie.	1 Informatievaardigheden De leerling kan informatie uit verschillende informatiebronnen met elkaar vergelijken.	1 Oriëntatie op jezelf en de wereld De leerling leert zich te gedragen vanuit respect voor algemeen aanvaarde waarden en normen.	1 Communiceren
	2 Informatievaardigheden De leerling kan eenvoudige zoektermen typen in een zoekmachine.	2 Oriëntatie op jezelf en de wereld De leerling leert met zorg om te gaan met het milieu.	2 Kritisch denken 3 Creatief denken

GROEP 4 EN 5**DIGI-DOENER!****INTRODUCTIE****Openingslide**

Bijzondere dieren

Slide 1, Luisteren

Van 00:05-00:12 en 1:00-1:15

Vertel: We kennen allemaal wel de olifant, de giraf en de dolfijn. Maar heb jij weleens van de dombo-octopus gehoord? Of de blobvis? Vandaag gaan we leren over bijzondere dieren die echt bestaan. We gaan er op een veilige manier informatie over zoeken, daarvoor gebruiken we verschillende bronnen. De dieren gaan we met elkaar vergelijken. Aan het einde van deze les gaan we het hebben over de plastic soep en leren hoe je zelf een bijdrage aan een schonere wereld kunt leveren terwijl je zelf gekke dieren creëert.

Slide 2, Praten met de klas

Vertel: Denk eens terug aan het filmpje van de dombo-octopus. Heb je dit dier weleens eerder gezien? Of ervan gehoord? Hoe zou dit dier aan zijn naam komen? Kijk eens naar de foto van het vogelbekdier. Kun je verschillen noemen tussen de twee dieren? Zie je ook overeenkomsten, of kun je deze bedenken?

Wellicht kun je de leerlingen in een kring zetten, zodat ze ook goed in gesprek kunnen gaan met elkaar.

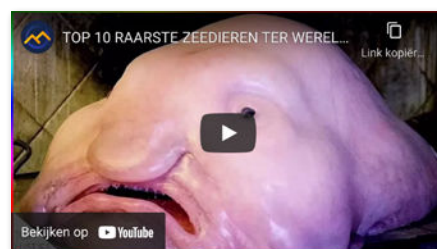
VERDIEPING**Slide 3, Doen**

Bekijk samen met de leerlingen het filmpje.

Vertel: Dit is de blobvis, het is uitgeroepen tot lelijkste vis ter wereld. Jullie gaan zo zelf op zoek naar afbeeldingen, filmpjes en informatie van andere gekke, vreemde, bijzondere of lelijke dieren. Dat doe je in tweetallen. Als jullie een interessant dier hebben gevonden, is het de bedoeling dat je zoveel mogelijk bijzonderheden opzoekt die horen bij dit dier. Gebruik verschillende linkjes om speciaal op dit dier te zoeken. Zo vind je via verschillende bronnen meer informatie. Gebruik de lesbrief om informatie over twee dieren te kunnen noteren: een naam, een makkelijke, snelle tekening en bijzonderheden over dit dier. Waarom is het gek, raar, bijzonder of lelijk? Je klasgenootje doet dat met zijn of haar eigen dieren, samen heb je dan vier dieren.

Zorg dat ieder tweetal een laptop of chromebook heeft en geef iedere leerling een lesbrief. Ieder tweetal zoekt dus in totaal vier dieren. De leerlingen kunnen onderstaande websites gebruiken om informatie op te zoeken:

[Jeugdbieb](#), [Koekeltjes - De Zoekmachine voor Kinderen](#), [Schoolty](#), [Wikikids](#)

GROEP 4 EN 5**DIGI-DOENER!****Slide 4, Doen**

Vertel: Je gaat weer samenwerken in tweetallen. Beide hebben jullie twee dieren uitgekozen en daar informatie over opgezocht. Je kiest zodadelijk allebei één dier uit en gaat deze dieren met elkaar vergelijken. (Deel het printblad uit aan de leerlingen.) Je ziet hier twee cirkels. Deze overlappen elkaar. In het midden schrijf je de kenmerken of bijzonderheden die de dieren gemeen hebben, bijvoorbeeld waar ze leven of wat ze eten. Daarnaast hebben ze allebei een eigen cirkel voor dingen die anders zijn. Schrijf kort, met steekwoorden, op wat je over dit dier hebt geleerd. Vergeet niet om de naam van het dier op te schrijven. *Je kunt ervoor kiezen om dit in tweetallen te doen, daardoor is er veel meer interactie. Er is ook een printblad met vier cirkels. Hier kun je voor kiezen als je een groepje van vier wilt maken of als er vier dieren tegelijkertijd vergeleken kunnen worden.*

DOEN**Slide 5, Praten en denken / Doen**

Vertel: Jullie hebben ook gekeken naar de leefomgeving van je bijzondere dier. Het kan goed zijn dat sommigen van jullie hebben gelezen dat het dier met uitsterven bedreigd wordt, of misschien is zelfs de term 'plastic soep' wel voorbijgekomen. In het kort is plastic soep de grote hoeveelheid plastic en ander afval in oceanen en zeeën. Dieren kunnen dit per ongeluk opeten en ziek worden of erin vast komen te zitten. Hierdoor kunnen ze dood gaan. Wij gaan dit proces in het klein omdraaien, we gaan namelijk recycelen. Met materiaal dat je normaal weggooit (en wat helaas ook vaak in de natuur terecht komt) gaan we andere dingen maken. De afbeelding op de slide laat een kunstwerk zien dat volledig van plastic afval is gemaakt. Dat noemen we recycelen. Wij gaan vandaag ook recycelen en daarbij ons eigen gekke dier ontwerpen en maken. Dat doen we dus met spullen die we normaal weggooien: afval, zoals lege flesjes, blikjes, kurk, etc.

Stap 1: Kijk in tweetallen nog even terug naar de gekke, rare, lelijke en bijzondere dieren die je deze les voorbij hebt zien komen.

Stap 2: Probeer samen één bijzondere eigenschap uit te kiezen.

Stap 3: Bedenk een geheel eigen 'gek' dier met deze eigenschap.

Stap 4: Bespreek in je tweetal dit gekke, bijzondere dier. Denk weer aan die W-vragen die ook op je lesbrief staan. Hoe ziet jullie eigen dier eruit?

Stap 5: Maak allebei een eigen tekening van hetzelfde dier dat je in de voorgaande stap hebt besproken.

Stap 6: Bespreek jullie tekeningen. Hebben jullie hetzelfde dier voor ogen gehad? Moet er nog iets aangepast worden?

Stap 7: Ga aan de hand van je tekening, je ontwerp, je eigen bijzondere dier knutselen. Gebruik hiervoor vooral materialen die je normaal gesproken weggooit. Terwijl jij knutselt, ben je in het klein ook aan het helpen om de wereld een klein beetje schoner te maken!

GROEP 4 EN 5 DIGI-DOENER!

Het is ook mogelijk om stap 7 te bewaren voor bijvoorbeeld een handvaardigheidsles of om het in te zetten als (zelfstandige) verwerkingsopdracht.

T Deze slide is vooral bedoeld om bij de leerlingen bewustzijn te creëren over plastic soep en recycling. Ga hier ook met de leerlingen over in gesprek. Wat denken zij? Is plastic soep schadelijk voor de wereld? Waarom wel of niet? Hebben ze hier zelf weleens iets over gezien of merken ze er weinig van? Als dit onderwerp echt gaat leven in de klas en er is behoefte aan meer informatie of je wilt op deze les voortborduren, dan zijn er ook lespakketten beschikbaar van bijvoorbeeld het Wereld Natuur Fonds. Ook heeft Janneke Schotveld het boek 'Superjuffie in de soep' geschreven naar aanleiding van dit probleem.

BEROEPENSLIDE/ARBEIDSMARKT**Slide 6, Handig om te leren om ...**

Vertel: Er zijn wereldwijd heel veel mensen en organisaties die nadenken over het probleem van milieuvuiling en over hoe we onze wereld schoner kunnen maken. Denk aan bijvoorbeeld Greenpeace en het Wereld Natuur Fonds. Maar weten jullie dat wij zelf met hele kleine, simpele dingen daar ook aan kunnen bijdragen?

1. Gooi je afval altijd in de afvalbak. Voor verschillende materialen zijn vaak verschillende bakken beschikbaar, denk aan de papierbak of de bak voor GFT (groente-, fruit- en tuinafval).
2. Vraag aan je vader of moeder of je een goedkope prikker kunt kopen en ga tijdens een wandeling eens op zoek naar afval in de natuur. Gooi dit dan veilig in je eigen vuilniszak en vervolgens in de container!
3. Misschien hebben jullie thuis wel zonnepanelen of een elektrische auto. Dit zijn allemaal manieren om de wereld schoner te maken.

AFRONDING**Slide 7, Luisteren / Doen**

Blik samen met de leerlingen terug op de les. Wat hebben ze geleerd? Wat was nieuw voor hen? Kijk ook terug op de manier van informatie zoeken. Leg uit dat de gebruikte websites altijd zijn in te zetten wanneer leerlingen op een veilige manier informatie willen zoeken voor bijvoorbeeld een werkstuk. Tijdens deze les is er ook een stuk bewustzijn gecreëerd. Het is een mooie aanvulling om het boek 'Superjuffie in de soep' van Janneke Schotveld in de klas (voor) te lezen.

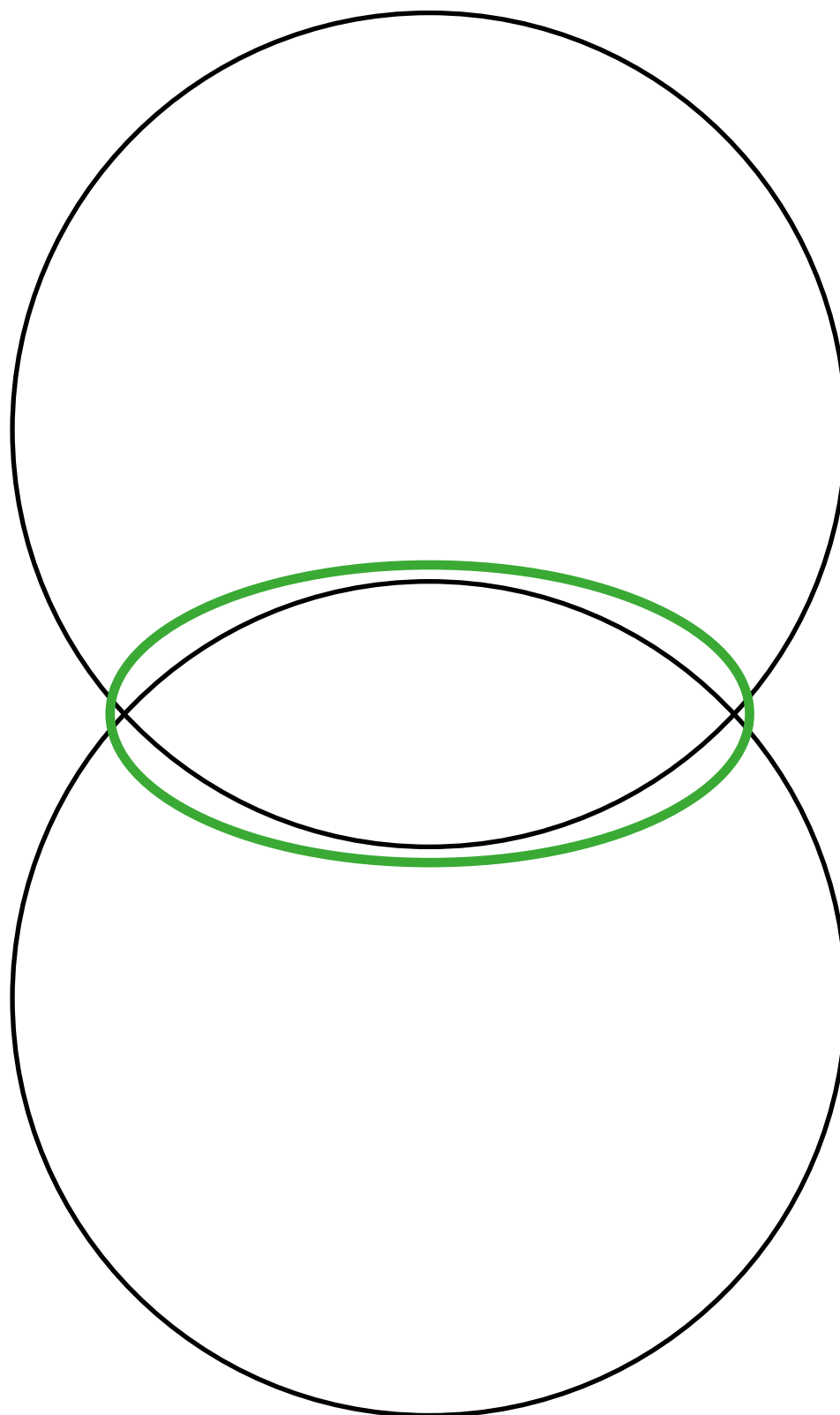
Tip: via de website van Janneke Schotveld is het ook mogelijk om materiaal voor in de klas aan te vragen bij haar boeken.

Optioneel: Als deze les erg leeft en de creaties naar wens zijn gemaakt, is het mogelijk om een (digitale) tentoonstelling te maken van de gemaakte werkjes. Ook hiermee creëer je bewustzijn bij zowel de leerlingen als de ouders.

BIJLAGEN VOOR DE LEERKRACHT

Bijlage 1: Cirkel 1

Bijlage 2: Cirkel 2

